

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 557/2024-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1/ [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 2/ [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 3/ [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a 4/ [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Vierošlava Vočková, advokát s.r.o., Slovenská 69, Prešov, proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 6C/155/2014-534 z 11. marca 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 16. októbra 2024 a doplnenou 17. októbra 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 a základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil, vec vrátil na ďalšie konanie a priznal im náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol v celom rozsahu žalobu sťažovateľov 1, 2 a 4 a právnej predchodkyne sťažovateľa 3 o určenie vlastníckeho práva a určenie, že vec patrí do dedičstva, pretože konania sa nezúčastnili všetky osoby tvoriace nerozlučné procesné spoločenstvo.

3. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 26. januára 2021 pripustil, aby na miesto doterajšieho žalovaného vstúpili iní dvaja žalovaní, o odvolaní sťažovateľov rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie sťažovateľov uznesením z 28. februára 2023 odvolací rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v poradí druhým rozsudkom z 3. mája 2023 prvoinštančný rozsudok okresného súdu znovu potvrdil a stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania ani náhradu trov dovolacieho konania. Sťažovatelia podali proti rozsudku krajského súdu z 3. mája 2023 dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Rozsudkom z 27. júna 2024 najvyšší súd dovolanie zamietol.

III.

Argumentácia sťažovateľov

5. Sťažovatelia opakujú svoju argumentáciu, ktorú prednášali v riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch podávaných v priebehu konania vo veci samej. Vyjadrujú presvedčenie, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený, čím mali byť porušené ich práva.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti jednoznačne a zrozumiteľne označili ako porušovateľa svojich práv okresný súd a ako zásah jeho rozsudok z 11. marca 2020. Ústavný súd, ktorý je podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný rozsahom návrhu na začatie konania, sa preto mohol zaoberať iba napadnutým rozsudkom, ktorý je rozhodnutím súdu prvej inštancie.

7. Ústavný súd už od zavedenia inštitútu ústavnej sťažnosti do ústavnej úpravy stabilne judikuje, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“ – čl. 127 ods. 1 ústavy) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tých základných práv alebo slobôd, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ domáhal využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

8. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v civilnom sporovom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane

ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

9. Napadnutý rozsudok okresného súdu je rozhodnutím súdu prvej inštancie, proti ktorému sťažovatelia podali odvolanie a krajský súd o ňom meritórne rozhodol. Uplatnenie právomoci krajského súdu ako súdu odvolacieho v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

10. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie o nej.

11. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku má za následok, že zostalo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov prednesených v petite ich ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozsudku, vrátenie veci na ďalšie konanie, náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu